

ODVETNIŠKA DRUŽBA
Kavčič-Bračun-Partnerji

Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o.

Trg republike 3, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 244 55 00, f: +386 1 244 55 01
e: info@kbp.si, www.kbp.si

*****

Izredne poplave širom Slovenije v začetku meseca so celotni državi prizadejale nepredstavljljive posledice. Državni zbor Republike Slovenije je zato dne 9.8.2023 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (ZOPNN-F) (v nadaljnjem besedilu: **Zakon**), ki prinaša interventne ukrepe v smeri odpravljanja posledic naravnih nesreč ter pomoči prizadetim.

V nadaljevanju strnjeno povzemamo najpomembnejše izmed interventnih ukrepov, vključenih v Zakon, ter tudi druge relevantne ukrepe.

*****

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODPRAVI POSLEDIC NARAVNIH NESREČ (ZOPNN-F)

Začasni ukrepi na področju dela

1. Nadomestilo plač delavcem zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile

Zaradi nezmožnosti prihoda na delo, nezmožnosti opravljanja dela zaradi opravljanja nujnih ravnanj odpravljanja škode ali opravljanja nujnih ravnanj za zavarovanje življenja ali zdravja ljudi in živali ter odvratanje in preprečevanje škode ali druge okoliščine nezmožnosti opravljanja dela zaradi posledic naravne nesreče (poplav avgusta 2023) je delavec upravičen do nadomestila plače v višini 80 % povprečne mesečne plače za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev oziroma iz obdobja dela v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti, če z Zakonom o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: **ZDR-1**) ali drugim zakonom ni določeno drugače. Vendar pa nadomestilo plače ne sme biti nižje od minimalne plače v Republiki Sloveniji. Delavec, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče, prejema nadomestilo plače za čas, ko so podane okoliščine višje sile, ki upravičujejo delavčevo odsotnost.

Delavec mora na okoliščine iz prejšnjega odstavka delodajalca opozoriti najpozneje v treh delovnih dneh od uveljavitve Zakona (zadošča, če je delodajalca opozoril že pred uveljavitvijo Zakona).

• Pravica delodajalcev do povračila izplačanih nadomestil plač

Delodajalci lahko uveljavljajo pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavca, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic poplav iz avgusta 2023.

Pravico do ukrepa nadomestila plač delavcev zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 lahko uveljavlja vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, razen:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2022 višji od 70 %,
- delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti spada v skupino K, in je imel na dan 3.8.2023 več kot deset zaposlenih,
- tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

- **Uveljavljanje pravice do povračila izplačanih nadomestil plače**

Delodajalec uveljavi pravico do povračila izplačanih nadomestil plače z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: **Zavod za zaposlovanje**) v petnajstih dneh od uveljavitve Zakona, ko delodajalec uveljavlja pravico do povračila izplačanih nadomestil plače za čas pred uveljavitvijo Zakona, oziroma v petnajstih dneh od začetka odsotnosti delavca zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče. Delodajalec vlogi priloži izjavo delavca o obstoju okoliščin, ki vplivajo na nastanek višje sile.

Izplačana nadomestila plač delavcev, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, Republika Slovenija povrne v celoti (23. člen Zakona).

- **Obveznosti delodajalca**

Delodajalec načeloma v obdobju prejemanja povračila izplačanih nadomestil plače delavcev, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, ne sme začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, za katere je uveljavljal povračilo izplačanih nadomestil plače, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov (izjemo določa 24. člen Zakona). Delodajalec ne more uveljavljati povračila izplačanih nadomestil plače za delavca, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne more opravljati dela, v času teka odpovednega roka.

Delodajalec, ki je prejel povračilo izplačanih nadomestil plače delavcev, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, mora v primeru, če je od 3.8.2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2023 oziroma za leto 2023, o tem obvestiti Finančno upravo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: **FURS**) v dveh mesecih po izplačilu in prejeta sredstva vrniti.

- **Trajanje ukrepa**

Upravičenost do povračila nadomestil plače delavcev ter pravice in obveznosti delavcev, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, traja od 3.8.2023 do 31.12.2023.

2. Delno povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo

Če delodajalec začasno ne more zagotavljati dela delavcem, lahko delavca pisno napoti na začasno čakanje na delo. V pisnem napatilu določi čas začasnega čakanja na delo, možnosti in način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo, ter višino nadomestila plače, skladno z Zakonom pa ima delodajalec pravico do delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo.

- **Višina nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo**

Delavec ima v času začasnega čakanja na delo pravico do nadomestila plače v višini 80 % povprečne mesečne plače za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev oziroma iz obdobja dela v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti, če ZDR-1 ni določa drugače. Vendar pa nadomestilo plače ne sme biti nižje od minimalne plače v Republiki Sloveniji.

- **Delodajalci, upravičeni do delnega povračila nadomestila plače**

Pravico do delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo lahko uveljavlja vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, registriran najpozneje na dan 2.8.2023, ki delavcem začasno ne more zagotavljati dela zaradi posledic poplav, razen:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine,
- delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti in ima na dan 2.8.2023 več kot deset zaposlenih,
- tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije,
- predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji.

Upravičeni delodajalec lahko napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo največ za obdobje od 3.8.2023 do 31.10.2023 (Vlada RS navedeni ukrep podaljša, vendar najdlje do 31.12.2023).

- **Višina delnega povračila nadomestila plače**

Republika Slovenija zagotavlja višino delnega povračila nadomestila plače v obdobju čakanja delavca na delo v višini 80 % nadomestila plače in je omejena z višino povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji za mesec maj 2023. V 80 % nadomestila plače, ki ga krije Republika Slovenija, je vključeno nadomestilo plače z vsemi davki in prispevki delodajalca (bruto II).

- **Uveljavljanje pravice do povračila izplačanih nadomestil plače**

Delodajalec uveljavi pravico do povračila izplačanih nadomestil plače z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri Zavodu za zaposlovanje v 15 dneh od napotitve delavca na začasno čakanje na delo, če pa je delodajalec napotil delavce na začasno čakanje na delo že pred uveljavitvijo Zakona, lahko vloži vlogo v 15 dneh od uveljavitve Zakona. Pravice do povračila izplačanih nadomestil plače ne more uveljavljati delodajalec, nad katerim je uveden postopek stečaja ali ki je v likvidacijskem postopku. Delodajalec vloži priloži:

**Member of
Adriala**

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

- izjavo, za pravilnost katere kazensko in materialno odgovarja, da v obdobju, za katerega uveljavlja delno povračilo nadomestila plače, zaradi posledic poplav ne more zagotavljati dela delavcem,
- dokazila o napotitvi delavcev na začasno čakanje na delo,
- izjavo, da je zaposlenim do dneva vložitve vloge izplačal plačo in vsa nadomestila plače.

Zavod nato z odločbo odloči o vlogi v 15 dneh od prejema popolne vloge. Delodajalec mora zahtevek za delno povračilo nadomestila plače na podlagi predhodno izdane odločbe o delnem povračilu nadomestila plače vložiti najpozneje do 30.6.2024.

Delodajalec, ki je prejel delno povračilo nadomestila plače, mora v primeru, če je od 3.8.2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2023 oziroma za leto 2023, o tem obvestiti FURS najpozneje v dveh mesecih po izplačilu in prejeta sredstva vrniti.

• **Obveznosti delodajalca**

V obdobju prejemanja povračila izplačanih nadomestil plače za delavce na začasnem čakanju na delo delodajalec ne sme odrediti nadurnega dela ali začasno prerazporediti delovnega časa, če to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju na delo, prav tako pa ne sme začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 3.8.2023 in delodajalec za te delavce ni uveljavil pravice do delnega povračila nadomestila plače na podlagi tega podpoglavja. Delodajalec ne more uveljavljati delnega povračila nadomestila plače za delavca v času teka odpovednega roka.

V primeru, če ravna delodajalec v nasprotju z zgoraj navedenim, mora prejeta sredstva v celoti vrniti. Prejeta sredstva mora delodajalec v celoti vrniti tudi v primeru, če v obdobju prejemanja sredstev ali po prenehanju prejemanju sredstev, ki je enako obdobju prejemanja sredstev, začne postopek likvidacije na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe.

3. Prostovoljno delo

Prostovoljci, ki opravljajo prostovoljsko delo v okviru prostovoljske organizacije, imajo skladno s 30. členom Zakona pravico do plačane odsotnosti z dela največ sedem delovnih dni zaradi odpravljanja posledic poplav. Upravičenost do odsotnosti prostovoljec izkaže s potrdilom prostovoljske organizacije o opravljenem prostovoljskem delu. Izplačana nadomestila plač prostovoljcev Republika Slovenija povrne v celoti.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenija

4. Enkratna solidarnostna pomoč delavcem

Z Zakonom se dviga tudi višina enkratne solidarnostne pomoči, ki jo izplača delodajalec v letu 2023, za hujšo škodo, nastalo delojemalcu zaradi naravne nesreče poplav v avgustu 2023. Ta se do višine 10.000,00 EUR (prej 2.000,00 EUR) ne všteva v davčno osnovo iz dohodka iz delovnega razmerja.

5. Pomoči samozaposlenim

• Upravičenci do pomoči

Zakon vzpostavlja tudi sistem pomoči oškodovanim samozaposlenim podjetnikom, poslovnim osebam in kmetom. Upravičenec do pomoči za samozaposlene je oseba, ki je opravljala dejavnost najmanj od 1.7.2023 do uveljavitve Zakona in dejavnosti zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 ne more opravljati ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu tudi po poplavah iz avgusta 2023, in sicer:

- samozaposleni, ki je na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 15. člena Zakona vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi določb Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: **ZPIZ-2**),
- družbenik ali delničar gospodarske družbe oziroma ustanovitelj zadruga ali zavoda, ki je poslovodna oseba, in je na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 16. člena ZPIZ-2 in
- kmet, ki je na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 17. člena ali petega odstavka 25. člena ZPIZ-2.

• Višina pomoči

Pomoč za **samozaposlene osebe** znaša **1.200,00 EUR** na mesec za avgust, september, oktober, november in december 2023.

Pomoč za **samozaposlene v kulturi**, ki so v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 s spremembami in dopolnitvami) registrirani v razvidu samozaposlenih v kulturi in imajo pravico do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz proračuna Republike Slovenije, znaša **760,00 EUR** na mesec.

Pomoč za upravičence **kmete**, ki so oproščeni plačila prispevkov delodajalcev za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, znaša **1.020,00 EUR** na mesec.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

- **Uveljavljanje pomoči**

Upravičenec mora preko informacijskega sistema FURS predložiti izjavo, s katero izjavlja, da je oseba iz prejšnje točke in da zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu. Šteje se, da upravičenec zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu, če bodo prihodki upravičenca v letu 2023 zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 upadli za več kot 50 % glede na leto 2022. Če ni posloval v celotnem letu 2022 oziroma 2023, je do pomoči upravičen tudi tisti upravičenec, ki se mu bodo povprečni mesečni prihodki leta 2023 zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 znižali za več kot 50 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2022. Če v letu 2022 ni posloval, je do pomoči upravičeni tudi tisti upravičenec, ki se mu bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2023 zaradi posledic poplave iz avgusta 2023 znižali za več kot 50 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2023 do 31.7.2023. V nasprotnem primeru bo moral upravičenec vrniti celotno pomoč.

Pomoč za samozaposlene je oproščena plačila vseh davkov in prispevkov.

- **Obveznosti upravičencev**

Upravičenec mora za izplačilo pomoči za samozaposlene preko informacijskega sistema FURS predložiti izjavo, s katero izjavlja, da izpolnjuje zgoraj navedene kriterije, in da zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu. Upravičenec mora izjavo podati na podlagi lastne ocene poslovanja. Vlogo je potrebno vložiti do zadnjega v mesecu v septembru, oktobru, novembru oziroma decembru 2023 za pretekli mesec ali za več preteklih mesecev skupaj v obdobju od 4.8.2023 do 31.12.2023. Izplačilo se izvede 10. v mesecu, ki sledi mesecu oddaje vloge.

Subjekt, ki je uveljavil pomoč za samozaposlene, mora v primeru, da je od uveljavitve Zakona prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2023 oziroma za leto 2023, o tem seznaniti FURS. Prejeta sredstva mora vrniti po vročitvi odločbe, skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od dneva uveljavitve pravic iz Zakona do dneva vračila.

6. Dodatna olajšava za leto 2023

Zavezanci po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06 s spremembami in dopolnitvami) in zavezanci po Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/ s spremembami in dopolnitvami) lahko za donacije, ki jih namenijo odpravi posledic poplav v avgustu 2023 uveljavljajo dodatno zmanjšanje davčne osnove davčnega obdobja za celoten znesek teh plačil.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

Dan solidarnosti

Skladno s 15. členom Zakona je bil 14.8.2023 določen kot dela prost dan v Republiki Sloveniji.

Začasni ukrepi za pomoč gospodarstvu in občinam

1. Predplačila občinam

S sprejemom Zakona je bil staremu zakonu dodan nov 11.a člen (dodelitev predplačil), ki Vladi, zaradi preprečitve povečanja že nastale škode in zavarovanja življenj in premoženja prebivalstva, omogoča odločitev o dodelitvi predplačila sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč lokalnim skupnostim oziroma dodelitvi sredstev drugim neposrednim proračunskim uporabnikom, in sicer največ do višine 40 % predhodne ocene neposredne škode na stvareh, ki jo pripravi pristojno ministrstvo.

2. Odlog plačila obveznosti javnim skladom

17. člen Zakona javnim skladom omogoča odlog plačila obveznosti iz kreditnih pogodb kreditojemalcem, za obdobje največ 12 mesecev. Kreditojemalec mora na javni sklad nasloviti vlogo za odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe najpozneje do konca leta. V vlogi mora kreditojemalec pojasniti, da zaradi okoliščin, povezanih s posledicami poplav v letu 2023, začasno ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi.

3. Predplačila gospodarstvu

Podobno kot velja za občine lahko Vlada na podlagi predhodnega programa odprave posledic naravne nesreče za preprečitev povečanja že nastale škode v gospodarstvu zaradi posledic poplav v avgustu 2023 odloči o dodelitvi predplačila sredstev tudi gospodarstvu. Predplačilo sredstev se lahko dodeli upravičencem, ki zaradi posledic naravne nesreče ne morejo poslovati ali imajo oteženo poslovanje, največ do višine 10 % prehodne ocene škode.

4. Pogodbene kazni

V pogodbah o dobavi blaga ali izvajanju storitev ali izvedbe gradenj, ki so jih zasebnopravni subjekti sklenili z državnimi organi ali samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, javnimi agencijami, javnimi skladi, javnimi zavodi in javnimi gospodarskimi zavodi ter drugimi osebami javnega prava, ki so posredni uporabniki proračuna Republike Slovenije ali proračuna lokalne skupnosti na podlagi Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: **ZJN-3**) in se ne nanašajo na dobavo blaga, ki predstavlja opremo potrebno za odpravo posledic poplav v avgustu 2023, se v obdobju do 31.12.2023 določbe o pogodbениh kaznih zaradi

zamude ne uporabljajo, pogodbeno dogovorjeni roki pa se podaljšajo za obdobje trajanja odprave posledic po naravnih nesrečah večjega obsega.

Interventni ukrepi iz tega poglavja veljajo do dne 31.12.2023, če ni pri posameznem ukrepu določeno drugače.

OSTALI TRENUTNO VELJAVNI UKREPI

Nudenje pomoči prizadetim

Za pomoč ogroženim lahko podjetja, ki razpolagajo s prepotrebni materialnimi dobrinami, kot so na primer gradbeni material, strojna oprema, sanitetni material, živila, oblačila, obutev in podobno, pomagajo prek [posebnega obrazca Gospodarske zbornice Slovenije](#) (GZS). Na [obrazcu Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije](#) (OZS) pomoč lahko podjetja, ki razpolagajo s prosto gradbeno mehanizacijo, prav tako pomagajo prizadetim (obrtnikom, podjetnikom...), ki so se znašli v stiski. Podoben obrazec je objavljen na spletni strani [Trgovinske zbornice Slovenije](#) (TZS).

Povezavo med ponudniki pomoči in pomoči potrebnimi predstavlja tudi aplikacija [Poplave 2023](#) in je v prvi vrsti usmerjena v iskanje delovne sile. Na njej je objavljen seznam storitev in surovin, ki trenutno najbolj primanjkujejo. Ponudnik pomoči lahko material podari, odda ali posodi. Prek aplikacije lahko pomoč med drugim ponudijo prostovoljci ali tudi skupina.

Gospodarska zbornica Slovenije je že objavila [seznam članov GZS](#), ki nudijo pomoč podjetjem in posameznikom v času sanacije škode.

Na [spletni strani »Better than brca«](#) so na enem mestu zbrani podatki za pomoč, prostovoljstvo, donacije in zbirni centri za celotno Slovenijo in po posamičnih regijah, pri čemer se seznam sprotno posodablja.

Ministrstvo za zdravje je skupaj z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje pripravilo tudi smernice "[Prva pomoč v duševni stiski ob poplavih](#)", v katerih so objavljene osnovne usmeritve za nudenje pomoči drugim, nasvete, kaj narediti, ko se v stiski nahajamo sami ter vire pomoči, kamor se lahko prizadeti obrnejo po pomoč.

- **Denarna pomoč fizičnim osebam**

Zbiranje finančne pomoči za posameznike je izrecno priporočano prek humanitarnih organizacij, saj je takšna pomoč oproščena plačila dohodnine (če društvo nima urejenega statusa humanitarne

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

oziroma invalidske organizacije v skladu z veljavnimi predpisi, se prejeta denarna sredstva všteta v dohodnino). Ogroženemu delavcu pa lahko delodajalec izplača tudi solidarnostno pomoč, ki se skladno z Zakonom do višine 10.000,00 EUR ne všteta v davčno osnovo.

V primeru, če fizična oseba obdaruje (donira) drugo fizično osebo in je predmet darila premoženje (kamor se šteje tudi denar), se takšno darilo obdavči le v višini nad 5.000,00 EUR, razen pri nepremičninah (darila, prejeta od istega darovalca v 12 mesecih, se seštevajo). Prejemniku darila, ki predstavlja denar v višini do 5.000,00 EUR, torej ni treba vložiti napovedi za odmero davka.

Prizadete fizične osebe lahko poleg navedenega na Centru za socialno delo oddajo vlogo za izredno denarno pomoč (tudi po elektronski poti). Izredna denarna socialna pomoč se lahko v koledarskem letu dodeli do višine petkratnika cenusa za denarno socialno pomoč, kar za samsko osebo pomeni do 2.326,70 EUR, za štiričlansko družino, kjer sta oba starša zaposlena, pa do 8.190,00 EUR.

Zavarovanja

Pri prijavi škode se lahko prizadeti posamezniki obrnejo na svojega zavarovalnega zastopnika/agenta oziroma uporabijo prijavo škode na daljavo, saj na nekaterih poplavljenih območjih ne delujejo vse poslovalnice. Na spletnih straneh posameznih zavarovalnic so objavljene klicne številke, na katere lahko pokličejo, in dodatne informacije glede postopka za prijavo škode. Svetuje se, da posamezniki s sanacijo škode pričnejo takoj, ko bo to varno in mogoče, ter jo ustrezno dokumentirajo. Škodo je smiselno fotografirati ali posneti tudi med sanacijo. Če je možno, se poplavljene in uničene stvari spravi do prihoda cenilca oziroma do drugačnih navodil zavarovalnice. Če je število poškodovanih stvari večje, je priporočljivo, da se pripravi seznam poškodovanih stvari s podatki o njihovi starosti in nabavni vrednosti. Na podlagi te dokumentacije bo zavarovalnica presodila, ali je potreben ogled na lokaciji, ali bo zadostoval ogled na daljavo preko video klica ali pa se lahko primer zaključi na osnovi posredovanih fotografij. Bolj natančen je popis škode, lažje in hitreje bodo cenilci zavarovalnic škodo rešili in zaključili.

Delovnopravna zakonodaja po ZDR-1

Zakon o delovnih razmerjih delodajalcem nudi več možnosti, kako potek dela prilagoditi izrednim razmeram, tako delodajalcem kot delavcem pa je na voljo tudi več variacij glede odsotnosti z dela: odsotnost delavca z dela zaradi višje sile, odsotnost delavca z dela zaradi osebnih okoliščin (hujša nesreča, ki zadane delavca), čakanje na delo, ko delodajalec ne more zagotavljati dela, izraba letnega dopusta in neplačan dopust. Za organizacijo dela sta pomembni začasna sprememba vrste in kraja opravljanja dela oziroma odreditev drugega dela in dela na domu in morebitna odreditev dodatnega dela v primerih naravne ali druge nesreče.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

Ker možnosti odsotnosti delavca z dela zaradi višje sile in čakanja na delo, ko delodajalec ne more zagotavljati dela, podrobneje ureja Zakon jih v izogib ponavljanju in splošnejši ureditvi na tem mestu izpuščamo.

1. Odsotnost zaradi osebnih okoliščin

Delavec ima v primeru »hujše nesreče« pravico do plačane odsotnosti z dela najmanj en delovni dan do skupaj največ sedem dni v posameznem koledarskem letu. Odsotnost z dela iz razloga osebnih okoliščin lahko podrobneje urejajo kolektivne pogodbe ali ostali specialnejši predpisi (165. člen ZDR-1).

2. Izraba letnega dopusta

Delavec in delodajalec se lahko upoštevajoč kriterije iz prvega odstavka 163. člena ZDR-1 (potrebe delovnega procesa, možnosti za počitek in rekreacijo delavca, družinske obveznosti delavca) za namen odsotnosti z dela dogovorita o izrabi letnega dopusta.

3. Odreditev kolektivnega dopusta

Skladno s kriteriji iz prejšnje točke lahko delodajalec zaradi uresničitve potreb delovnega procesa določi tudi odreditev kolektivnega dopusta. S tem ne sme omejiti pravic delavcev do letnega dopusta.

4. Odsotnost z dela brez pravice do nadomestila plače - t.i. izredni neplačani dopust

Možnosti odsotnosti z dela brez pravice do nadomestila plače ZDR-1 ne ureja, temveč jo urejajo nekatere kolektivne pogodbe. Gre za institut v korist delavca in ga delodajalec nikoli ne more odrediti enostransko.

5. Začasna sprememba vrste in kraja opravljanja dela oziroma odreditev drugega dela in dela na domu

ZDR-1 v 169. členu ureja spremembo dela zaradi naravnih ali drugih nesreč. V izjemnih okoliščinah, ko je ogroženo življenje in zdravje ljudi ali premoženje delodajalca, se lahko vrsta ali kraj opravljanja dela, določenega s pogodbo o zaposlitvi, dokler trajajo take okoliščine začasno spremenita tudi brez soglasja delavca. V primeru poplavljenih objektov delodajalcev ali razmer, ki delavcu onemogočajo prihod na delo (npr. neprevozne ceste, nedostopnost do ceste zaradi plazov, porušenih mostov) je delo na domu povsem primerna nadomestna možnost (če je ta možnost mogoča).

6. Dodatno delo v primerih naravne ali druge nesreče

Delavec je dolžan opravljati delo preko polnega ali dogovorjenega krajšega delovnega časa v skladu s pogodbo o zaposlitvi ali druga dela v zvezi z odpravljanjem ali preprečevanjem posledic, v primerih naravne ali druge nesreče ali ko se ta nesreča neposredno pričakuje. Tako delo lahko traja, dokler je nujno, da se rešijo človeška življenja, obvaruje zdravje ljudi ali prepreči materialna škoda (145. člen ZDR-1).

Začasno poenostavljeni postopki

1. Upravni postopki

Vlada Republike Slovenije je izdala Odlok o začasnih ukrepih v upravnih zadevah za preprečevanje posledic poplav, ki so prizadele Republiko Slovenijo avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 87/23; v nadaljnjem besedilu: **Odlok**), ki je začel veljati dne 6.8.2023 in prinaša naslednje začasne spremembe:

- odprava krajevne pristojnosti za sprejem vlog - vloge, ki jih sprejemajo in obravnavajo upravne enote, se lahko vložijo na katerikoli upravni enoti v državi;
- vloge so lahko vložene po elektronski poti brez kvalificiranega elektronskega podpisa v vseh upravnih zadevah;
- vsi procesni roki (na primer rok za vložitev pritožbe ali dopolnitev zadeve) se podaljšajo za sedem dni (razen v nujnih zadevah);
- možnost podaljšanja rokov za izpolnitev materialnih obveznosti, če stranka obveznosti iz upravičenega razloga, ki je povezan s poplavami, ne more izpolniti pravočasno;
- omogočeno je podaljšanje roka za izdajo odločbe. Rok za izdajo in vročitev odločbe se lahko podaljša kolikor je potrebno, vendar ne več kot za dva meseca;
- strankam se namesto vpogleda v dokumentacijo v prostorih organa posreduje kopije dokumentacije.

Odlok velja mesec dni.

2. Postopki javnega naročanja

Zaradi izrednih razmer so poenostavljeni tudi postopki javnega naročanja. Naročnik lahko za javna naročila blaga, storitev ali gradenj, če zaradi skrajne nujnosti, nastale kot posledica dogodkov, ki jih naročnik ni mogel predvideti, rokov za odprti ali omejeni postopek ali konkurenčni postopek s pogajanjem ni mogoče upoštevati, uporabi postopek s pogajanjem brez predhodne objave v skladu s 46. členom ZJN-3, ki predstavlja hiter in poenostavljen postopek, v primeru katerega obvestila o naročilu oziroma povabila k sodelovanju ni potrebno objaviti na portalu javnih naročil. Podrobnosti za

naročnike, tudi tolmačenje pri uporabi ZJN-3 ter pogosta vprašanja in odgovori, so objavljeni na [portalu e-JN](#).

Obratovalni čas trgovin in lekarn

V času intervencije po poplavah bodo trgovine z živili, tehničnim blagom ali otroško opremo lahko odprte tudi ob nedeljah in praznikih. Dopuščeno je tudi podaljšanje časa odprtja med tednom, ki pa ga bodo trgovine določile same.

Po doslej znanih podatkih Lekarniške zbornice Slovenije je po državi, tudi v najmanjših krajih, odprtih večina lekarn in si prizadevajo za nemoteno preskrbo pacientov. Nekaj lekarn je bilo sicer poplavljenih in so začasno zaprte ali delajo s skrajšanim odpiralnim časom.

* * * * *

V odvetniški družbi aktivno spremljamo dogajanje, povezano s poplavami v začetku avgusta 2023. Kot doslej, smo vam na voljo po elektronski pošti info@kbp.si ali telefonu 012445500.

Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o.

Ljubljana, dne 18.8.2023

Vse informacije, vsebovane v tem dokumentu, so pridobljene iz javno dostopnih virov oziroma iz drugih virov, za katere se predvideva, da so verodostojni. Ta dokument je pripravljen zgolj v splošno informacijo in ni nadomestilo za pravno svetovanje. KBP ne jamči za točnost informacij in ne prevzema odgovornosti za kakršnokoli škodo oziroma stroške v povezavi z vašo morebitno uporabo v tem dokumentu navedenih informacij ali zanašanje nanje.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

